

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

I.P. UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT „ION CREANGĂ”
DIN CHIȘINĂU

CENTRUL NAȚIONAL DE INOVAȚII DIGITALE ÎN EDUCAȚIE
„CLASA VIITORULUI”

COORDONAT

APROBAT

Ministerul Educației și Cercetării al
Republicii Moldova
nr. _____ din _____ 2022

la ședința Senatului UPSC „Ion Creangă”
din Chișinău
proces-verbal nr. 1, din 29.08.2022

Ministru _____

Rector _____ **A. Barbăncăgră**

Domeniul general de studiu:	011 Științe ale educației
Domeniul de formare profesională:	0113 Pedagogie în învățământul primar
Program:	Pedagogie în învățământul primar (Realizarea învățării integrate cu utilizarea instrumentelor și resurselor digitale)
Domeniul de formare:	formarea profesională a cadrelor didactice (perfecționare) – <i>program special</i>
Numărul total de ore/credite:	150 ore (40 ore contact direct, 110 ore activitate individuală) - 5 credite
Baza admiterii:	diplomă de studii superioare de licență sau un alt act echivalent de studii, studii profesionale
Limba de instruire:	română
Forma de organizare:	învățământ cu frecvență la zi

Înregistrat:

Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare
nr. _____ din _____ 2022

Chișinău, 2022

LED LIECHTENSTEIN
DEVELOPMENT
SERVICE

FUNDAȚIA PENTRU
DEZVOLTARE

Programul *Pedagogie în învățământul primar (Realizarea învățării integrate cu utilizarea instrumentelor și resurselor digitale)* a fost elaborat în cadrul **Proiectului Suport pentru fortificarea capacităților Centrului Național de Inovații Digitale „Clasa Viitorului”**, implementat de Centrul Național de Inovații Digitale în Educație „Clasa Viitorului” din cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, cu susținerea și finanțarea Fundației Servicii de Dezvoltare din Liechtenstein (LED).

Aprobat la ședința Senatului Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, proces-verbal nr. 1 din 29 august 2022, Consiliului pentru Dezvoltare Strategică Instituțională al UPSC „Ion Creangă”, proces-verbal nr. 5 din 29 august 2022.

Autori:

- **Băț Iulia**, învățător, formator CNIDE
- **Plămădeală Sergiu**, învățător, formator CNIDE
- **Bostan Marina**, lector universitar, formator CNIDE

NOTA EXPLICATIVĂ

I. Concepția formării, destinația și scopul Programului

Programul *Pedagogie în învățământul primar (Realizarea învățării integrate cu utilizarea instrumentelor și resurselor digitale)* este destinat tuturor cadrelor didactice care predau în clasele primare.

Programul face parte din categoria programelor speciale realizate de structuri organizatorice internaționale/instituționale, care implementează programe internaționale la care Republica Moldova este parte, sau programe cu finanțare din proiecte internaționale ale căror beneficiar este Ministerul Educației și Cercetării, cu modul de lungă durată de 5 credite (Metodologia de elaborare a programelor de formare profesională continuă a cadrelor didactice nr. 92 din 30.01.2019) și a fost elaborat în cadrul proiectului "Dezvoltarea capacităților pentru CNIDE - Clasa Viitorului", finanțat de Fundația Servicii de Dezvoltare din Liechtenstein (LED), evaluat de experții străini de la Universitatea Pedagogică din Zurich, Elveția.

Va fi realizat prin intermediul metodelor interactive, cu sprijinul tehnologiilor și resurselor digitale, axate pe necesitățile celor care învață. Cadrele didactice din clasele primare vor fi familiarizați cu specificul învățării integrate, strategiile interactive prin care poate fi realizată, cât și utilizarea instrumentelor digitale. Învățarea integrată se realizează eficient prin metoda proiectului, iar necesitatea implementării se regăsește în *Curriculum pentru clasele primare 2018*, fiind o directivă în educație. Această metodă presupune contexte de învățare semnificativă, activități care încurajează experimentarea, cercetarea independentă și creativitatea, transformând învățarea într-un proces centrat pe necesitățile elevului. Formabilii își vor dezvolta deprinderi de a planifica realizarea unui proiect tematic în clasele primare, respectând etapele de lucru și valorificând potențialul creativ și interesele elevilor. Actualitatea programului constă și în formarea abilităților de utilizare a tehnologiilor și resurselor digitale ca instrumente utile în sprijinirea procesului de predare-învățare-evaluare.

Pe parcursul desfășurării programului, formabilii vor fi antrenați în activități care stimulează gândirea reflexivă, vor soluționa diverse situații de problemă, vor gândi critic asupra propriei experiențe didactice, dar și a colegilor. În timpul formării vor practica diverse modalități de evaluare, dezvoltându-și deprinderi de realizare a învățării integrate în activitatea cu elevii.

2. Scopul programului de formare continuă a cadrului didactic

Scopul programului este de a satisface necesitățile de formare profesională a cadrelor didactice din învățământul primar cu referință la practicarea învățării integrate în lucrul cu elevii. Necesitatea și specificul acestui tip de învățare rezultă din particularitățile de vârstă ale școlarului mic și se regăsesc în *Standardele de calitate pentru instituțiile de învățământ primar și general din perspectiva școlii prietenoase copilului*: respectarea drepturilor fiecărui copil; abordarea copilului ca un întreg, într-un context larg; centrarea pe copil și pe familia acestuia; fundamentarea educației pe viața reală și pe integrarea școlii în comunitate; flexibilitatea și promovarea diversității; asigurarea incluziunii și asigurarea egalității de șanse pentru toți copiii; accesibilitatea programelor educaționale pentru fiecare copil.

Unitățile de conținut din programul respectiv îi va ajuta pe învățători să găsească soluții pentru următoarele dificultăți: *Cum să selectez strategiile de învățare integrată? Cum să aplic un proiect tematic? Ce instrumente digitale pot folosi pentru a promova o învățare de calitate? Unde pot găsi resursele necesare?* Situația actuală din învățământ, precum și *Standardele de competență profesională a cadrelor didactice din învățământul general* (descriptorii 1.2.3; 1.2.4; 2.1.6; 2.2.1; 3.1.2) impun utilizarea instrumentelor și resurselor digitale în cadrul activităților școlare și în cotidian, iar cadrele didactice dețin competențe minime în acest sens. Utilizarea resurselor respective în cadrul programului de formare va oferi oportunități de dezvoltare a deprinderilor de utilizare a mijloacelor digitale, având un impact durabil în lucrul cu elevii.

Evaluarea și autoevaluarea constituie surse pentru planificarea și realizarea activităților ulterioare (descriptorii 3.4.2; 3.5.1; 3.5.2), de aceea, programul de formare va contribui la dezvoltarea abilităților învățătorilor de a utiliza strategii de evaluare online, la care are acces comunitatea de învățare, iar rezultatele respective devin utile pentru toți.

În cadrul formării vor fi utilizate instrumentele și resursele digitale accesibile și disponibile pentru toți beneficiarii, astfel asigurându-se implementarea calitativă a programului de dezvoltare profesională continuă. Unul din scopurile programului este să promoveze schimbul de bune practici între participanți, în

așa mod își vor face autoevaluarea în raport cu ceea ce le reușește, vor deveni mai reflexivi. Vor avea oportunitatea de a prezenta lucrul individual, primind feed-backul formatorilor și al colegilor. Pentru a asigura succesul implementării învățării integrate în practică, formabilii vor beneficia de un set de practici de sprijin care să includă sarcini concrete și strategii didactice eficiente ce asigură învățarea integrată, astfel învățătorilor le va fi mai ușor să-și îmbunătățească competențele profesionale.

3. Domeniul de activitate a cadrelor didactice

Cadrele didactice care realizează demersul educațional în clasele primare, predând disciplinele conform planului-cadru aprobat de MEC

4. Finalitățile Programului (competențe profesionale dezvoltate)

4.1. Competențe la nivel de cunoaștere și înțelegere

- Vor explica modul de realizare a învățării integrate în practică;
- Vor exemplifica cum se realizează fiecare etapă dintr-un proiect tematic;
- Vor identifica strategii didactice, instrumente și resurse digitale necesare pentru asigurarea procesului de proiectare-învățare-evaluare de calitate în clasele primare.

4.2 Competențe la nivel de aplicare

- Vor aplica tehnologiile digitale pentru a promova învățarea integrată în activitatea didactică;
- Vor practica strategii didactice eficiente pentru realizarea unui proiect tematic;
- Vor demonstra importanța aplicării autoevaluării și evaluării reciproce pentru asigurarea învățării și dezvoltării elevului.

4.3 Competențe la nivel de integrare

- Vor conștientiza importanța învățării integrate cu utilizarea instrumentelor și resurselor digitale ca suport în motivarea elevilor și asigurarea calității în procesul de învățare;
- Vor valorifica situațiile-problemă abordate în timpul formării pentru a-și dezvolta competențele reflexive;
- Vor integra cunoștințele și abilitățile practice pentru a asigura îmbunătățirea competențelor STEAM.

5. Condițiile de realizare a programului

Mijloace de formare: Tabla interactivă, computer, aplicații digitale, șevalet, postere, markere, consumabile (hârtie A4, hârtie colorată, clei, creioane colorate, scotch de hârtie), foarfece, capsator

Metode de formare. În cadrul formării se vor utiliza metode interactive, care vor permite implicarea tuturor participanților, provocându-i să reflecteze la propriile practici și la competențele profesionale pe care le dețin, necesitatea de a fi îmbunătățite. Utilizarea cadrului ERRE va asigura abordarea reflexivă a conținuturilor și a aspectelor practice.

Evocare: Brainstorming, Chestionarea, Dialogul dirijat, Predicția, Prezentarea, Studiul de caz, Asociații libere

Realizarea sensului: Graficul T, Graficul conceptual, Proiect de grup, Lectură informativă/selectivă, Prezentarea, Clustering, Ghidul pentru învățare, Argumente pe cartelă

Reflecție/Extindere: Interviu în trei trepte, Jurnalul reflexiv, Argumente pe cartelă, Turul galeriei, Lucrul practic în baza algoritmului.

Forme și modalități de evaluare:

inițială – Chestionar, ȘVÎ (Știu -Vreau să aflu-am Învățat)

formativă – Jurnalul reflexiv, Evaluarea produselor realizate prin criterii (grila de evaluare), Autoevaluarea (Scriere liberă, în baza criteriilor); Evaluarea reciprocă (criterială)

sumativă – Chestionarul, Portofoliul de evaluare (produsele realizate în timpul formării, individual)

6. Echipa de formare

Formatori CNIDE certificați:

- **Băț Iulia**, învățător, formator CNIDE
- **Plămădeală Sergiu**, învățător, formator CNIDE
- **Bostan Marina**, lector universitar, formator CNIDE

7. Grupul țintă

Cadrele didactice din învățământul primar

8. Planul de învățământ

Administrarea programului

Total ore	Inclusiv, număr de ore		Credite	Forma de evaluare finală
	Contact direct	Lucrul individual		
150	40	110	5	Portofoliul de evaluare

Designul programului/ /modulelor/unităților de conținut

Nr. ord.	Module/Unități de conținut	Total ore	Numărul de ore		
			Contact direct	Activități individuale	Evaluare
1.	Modulul 1. Utilizarea tehnologiilor/ instrumentelor digitale pentru eficientizarea învățării integrate în clasele primare.	40	10	30	5
2.	Modulul 2. Integrarea disciplinelor școlare prin realizarea proiectelor tematice.	55	15	40	5
3.	Modulul 3. Aplicarea instrumentelor și resurselor digitale în procesul de evaluare a învățării integrate.	55	15	40	5
	Total:	150	40	110	15
Evaluarea 10% din conținutul programului					

CURRICULUMUL PROGRAMULUI DE FORMARE PE MODULE/UNITĂȚI DE CONȚINUT

Modulul 1. Utilizarea tehnologiilor/ instrumentelor digitale pentru eficientizarea învățării integrate în clasele primare.

1. Identificarea cunoștințelor, capacităților și deprinderilor de aplicare a învățării integrate deținute de formabili. Evaluare inițială.
2. Explicarea specificului învățării integrate în clasele primare. Identificarea oportunităților de integrare a disciplinelor școlare.
3. Exersarea unei activități de învățare integrată cu utilizarea tehnologiilor și resurselor digitale.
4. Extinderea învățării elevilor în mediul familial și social. Avantajele învățării integrate pentru toți beneficiarii.

Modulul 2. Integrarea disciplinelor școlare prin realizarea proiectelor tematice.

1. Definirea proiectului tematic și specificarea etapelor de lucru.
2. Planificarea unui proiect tematic. Implicarea elevilor în procesul de planificare, realizare, evaluare.
3. Identificarea produselor posibil de realizat în cadrul proiectului. Selectarea metodelor de evaluare.
4. Atelier practic de elaborare a unui proiect tematic

Modulul 3. Aplicarea instrumentelor și resurselor digitale în procesul de evaluare a învățării integrate.

1. Identificarea strategiilor eficiente de evaluare criterială utilizate în cadrul învățării integrate.
2. Prezentarea instrumentelor și resurselor digitale care pot fi folosite în procesul de evaluare.
3. Aplicarea instrumentelor și resurselor digitale pentru evaluare într-o situație concretă de învățare.
4. Evaluarea programului de formare profesională continuă.

VIII. Lucrul individual

Lucrul individual ghidat de formator include:

Nr.	Unități de conținut	Ore lucrul individual	Produsul preconizat	Modalități de evaluare
1.	Modulul 1. Utilizarea tehnologiilor/ instrumentelor digitale pentru eficientizarea învățării integrate în clasele primare.	30	Chestionar Identificarea și prezentarea sarcinilor de învățare integrată Identificare resurselor și tehnologiilor digitale care pot fi utilizate de elevi	Evaluare reciprocă Autoevaluare Argumente pe cartelă
2.	Modulul 2. Integrarea disciplinelor școlare prin realizarea proiectelor tematice.	40	Proiecte tematice relevante care pot fi practicate în clasele primare	Autoevaluare Evaluare reciprocă Prezentare Produs de grup
3.	Modulul 3. Aplicarea instrumentelor și resurselor digitale în procesul de evaluare a învățării integrate.	40	Crearea unui produs cu ajutorul instrumentelor digitale în procesul de evaluare Secvențe video Expoziție de fotografii Calendar digital PPT Chestionar	Prezentare Evaluare reciprocă Autoevaluare
TOTAL		110		

BIBLIOGRAFIE

1. Curriculum pentru învățământul primar. Chișinău, Lyceum, 2018
2. Ministerul Educației al RM, Standarde de competență profesională ale cadrelor didactice din învățământul general, Chișinău, 2016
3. Ministerul Educației al RM, Standardele de calitate pentru instituțiile de învățământ primar și general din perspectiva școlii prietenoase copilului, Chișinău, 2013
4. *Metodologia privind implementarea evaluării criteriale prin descriptori, clasa I*, aprobată la Consiliul Național pentru Curriculum, Ordinul Ministerului Educației nr. 862 din 07 septembrie 2015; Ediția a II-a, aprobată la Consiliul Științifico-Didactic al IȘE din 27.12.2017.
5. *Metodologia privind implementarea evaluării criteriale prin descriptori, clasa a II-a*, aprobată la Consiliul Național pentru Curriculum, Ordinul nr. 862 din 07 septembrie 2015; Ediția a II-a, aprobată la

Consiliul Științifico-Didactic al IȘE din 27.12.2017.

6. *Metodologia privind implementarea evaluării criteriale prin descriptori, clasa a III-a*, aprobată la Consiliul Național pentru Curriculum, Ordinul Ministerului Educației nr.70 din 05 septembrie 2017.

7. *Metodologia privind implementarea evaluării criteriale prin descriptori, clasa a IV-a*, aprobată la Consiliul Național pentru Curriculum, Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr.1124 din 20 iulie 2018.

8. *Codul Educației al Republicii Moldova*, modificat LP138 din 17.06.16, MO184-192/01.07.16 art.401, intrat în vigoare 01.07.16.

9. *Convenția cu privire la Drepturile Copilului*, ratificată de Parlamentul Republicii Moldova în 1990 și intrată în vigoare în 1993.

10. Ausubel D. *Învățarea semnificativă*. Iași, Polirom, 2001.

11. Bocoș M. *Instruirea interactivă*. Iași, Polirom, 2013.

12. Cerghit I. *Metode de învățământ*. Iași, Polirom, 2005.

13. Cartaleanu T.; Cosovan O. ș.a. *Formarea de competențe prin strategii didactice interactive*. Chișinău, C. E. Prodidactica, 2008.

14. Ciolan, L. *Dincolo de discipline. Ghid pentru învățarea integrată/crosscurriculară*. București, Editura Humanitas Educațional, 2003.

15. Ciolan, L. *Învățarea integrată*. Iași, Polirom, 2008.

16. Mihăescu, M.; Dulman, A.; Mihai, C. *Activități transdisciplinare. Ghid pentru învățători*. București, Radical, 2004.

17. Stelle, J., Meredith, K., Temple, C. *Învățarea prin cooperare, Ghidul nr. V*. Chișinău, C.E. Pro Didactica, 1998.

18. Temple, C. *Critical thinking in cross-curricular approach*, Open Society Institute-New York, RWCT, 2001.

19. Tankersley Dawn, *Cum aplicăm teoria în practică*, Epigraf S.R.L., Chișinău, 2013,

20. Tankersley Dawn, *Căile care asigură calitatea*, Epigraf S.R.L., Chișinău, 2017